



Državni izpitni center



JESENSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 30. avgust 2024

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	♦ NE ♦ Pri ritualu še ne moremo govoriti, da gre za umetniško obliko, ampak gre za primarni način delovanja skupnosti, s pomočjo katerega skupnost vzpostavlja svoje odnose z naravo, bogovi in drugimi plemeni ter odnose znotraj plemena.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	4	♦ Dioniz ♦ Zeusa ♦ Semele ♦ ples, posvečen bogu Dionizu/ples, pomemben za razvoj gledališča v antični Grčiji	Zadostuje ena od navedenih opredelitev ditiramba.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	♦ <i>Commedia dell'arte</i> je oblika ljudskega improvizacijskega gledališča, ki ima korenine v ljudskih nastopih žonglerjev cirkusantov na trgu. Sčasoma se razvijejo tipični liki in situacije, ki jih igralci razvijajo in izvajajo s pomočjo improvizacije. ♦ Izvajajo jo potujoče skupine igralcev, igralske družine, igrajo lahko tudi ženske. ♦ Gre za izjemno razvito obliko gledališča, ki je bila zelo priljubljena v renesansi in kasneje po celotni Evropi, skupine so veliko potovale in gostovale po evropskih mestih.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	4	♦ Razvije se baletni besednjak. ♦ Določijo se baletna pravila. ♦ Določi se pet osnovnih baletnih pozicij. ♦ Polje se profesionalizira (vsak, ki je hotel poučevati ples, je moral opraviti izpit na akademiji).	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	♦ menuet ♦ gavota	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	3	tri od: ♦ svobodni pristop do gibalnega materiala in telesa, prekinitev z baletnimi pravili in baletno strukturo giba ♦ vsi elementi predstave so enakopravni in avtonomni ♦ gibanje izhaja iz individualnosti in posebnosti telesa ♦ ples ni več vezan na baletne figure, prav tako ne na zgodbo, osnovni način ustvarjanja je abstrakcija	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	♦ Filippo Tommaso Marinetti ♦ glede na letalo, mitraljez, šrapnel, poudarjeni so njegova hitrost, dinamizem, energija, kinetičnost ♦ Valentine de Saint-Point	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	♦ Vsevolod E. Meyerhold razvije svojo igralsko metodo – biomehaniko, ki močno vpliva na kasnejše gledališče in ples.	
		♦ Biomehanika je metoda, po kateri igralec ne študira izraza, govora, občutja, temveč predvsem mehaniko telesa. Meyerhold hoče vzpostaviti avtomatizirano, mehanizirano telo, ki bo strogo nadziralo svoje emocije in bo popolnoma disciplinirano. Hkrati meni, da s svojo metodo dosega večjo igralčevo učinkovitost. Oder zanj ni prostor za psihologijo, kajti umetnost igralca je prav v sposobnosti, da pravilno uporablja svoje telo.	Zadostuje ena od navedenih značilnosti.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	3	♦ Denishawn ♦ Martha Graham ♦ ameriške zgodovine, pa tudi iz grške mitologije, pri čemer je uprizarjala mitološke vsebine in karakterje, raziskovala ženska čustva in izkušnje	Kandidat lahko navede tematiko ameriške zgodovine ali grške mitologije (zadostuje ena od obeh).

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	♦ Rudolf Laban ♦ Mary Wigman ♦ Kurt Jooss	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	dve od: ♦ Znamenita predstava Mary Wigman <i>Hexentanz</i> (Ples čarovnice) je potekala večinoma sede, kar je bilo takrat revolucija. ♦ Njen ples je drugačen od ljubkosti I. Duncan in njenega poudarjanja harmonije ali pa od mističnega glamurja Ruth St. Denis. Mary Wigman v skladu z likom, ki ga predstavlja, oblikuje tudi svoje telo, ki je zlobno, animalno, zvito, grdo. ♦ Iz nje so pri plesanju vrele močne emocije. ♦ V svojih delih se tudi sicer ukvarja s temno platjo človekovega življenja, z nasiljem vojne, s prihajanjem starosti, z neizogibnostjo smrti.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	4	štiri od: ♦ Na novo je določil ali zamenjal orientacijo v prostoru; trdil je, da je vsaka pozicija v prostoru enako pomembna, porušil je tradicionalno dihotomijo solist – zbor, pogled gledalca ni več fokusiran na sredino scene, ampak svobodno preiskuje dogajanje na odru in se sprehaja od plesalca do plesalca. ♦ Vsak gib je lahko material za ples. ♦ Vsak postopek je lahko kompozicijska metoda. ♦ Za ples lahko uporabiš vsak del telesa, skladno z naravnimi omejitvami. ♦ Vsi elementi predstave (glasba, kostumi, scenografija) so enakovredni; vsak od njih ima posebno logiko in identiteto.	

		♦ Vsak plesalec v skupini je lahko solist. ♦ Pleše se lahko v vsakem prostoru. ♦ Ples lahko govori o čemer koli, vendar v osnovi govori o človeškem telesu, njegovem gibanju, ki se začne s hojo.	
--	--	---	--

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	4	♦ E ♦ C ♦ D ♦ B ♦ A ♦ F	Za šest pravih rešitev 4 točke, za pet ali štiri 3 točke, za tri ali dve 2 točki, za eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ B	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ Judson Dance Theatre	
	4	štiri od: ♦ Steve Paxton ♦ Lucinda Childs ♦ Yvonne Rainer ♦ Trisha Brown ♦ Deborah Hay ♦ Robert Rauschenberg ♦ David Gordon ♦ ...	
	2	♦ Temeljna značilnost njihovega delovanja je, da so predstavniki delovali kot kolektiv, pri čemer je bil bistvenega pomena proces. Med seboj so si izmenjevali informacije, osredotočali so se na »čisti« gib in na nove koreografske postopke ter na novo postavili koreografski besednjak. Preučevali so naravni gib, tek, hojo, funkcionalni gib. Postmoderni avtorji in avtorice so raziskovali možnosti novega gibanja in novega odnosa do različnih načinov gibanja med letoma 1960 in 1975. Zgodnji postmodernistični koreografi so kot ples predstavljali igre, šport, tekmovanja, preprosta akta hoje in teka, gibe, mentalno akcijo, jezik. Zanimal jih je »čisti ples«, naravni gib, eksperiment. Osredotočali so se na proces, odprto formo, improvizacijo, funkcionalni gib, medsebojni dialog, predvsem pa na nove koreografske postopke v sodelovanju z glasbo, vizualno umetnostjo in poezijo.	Kandidat lahko navede katerokoli od omenjenih značilnosti in jo smiselno umesti v razlago. Za vsako značilnost 1 točka.
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	2	♦ Naravni gib za postmoderne koreografe pomeni akcijo nepopačenega giba za gledališko učinkovitost, brez čustvene obloge, literarne reference ali manipulacije. ♦ Skoke, padce, tek ali hojo izvajajo brez privlačnosti, vizualnega ugajanja ali tehničnega znanja.	Za katerikoli dve ustrezni navedbi 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	2	♦ Anne Teresa de Keersmaecker ♦ skupina Rosas iz Bruslja	
	1	♦ Pripada tako imenovanemu »belgijskemu plesnemu boomu« ali belgijskemu novemu valu sodobnega plesa.	
	2	♦ Wim Vandekeybus (skupina Ultima Vez) ♦ Jan Fabre	
	4	♦ S performansom lahko najbolj povezujemo delo Jana Fabra. ♦ Pri performansu gre za izstop umetnika iz samote ateljeja in za proces prikaza nastajanja umetnine. Pri performansu gre za umetniško obliko, ki deluje na področju med vizualno umetnostjo, gledališčem, plesom in glasbo ter išče nove načine, oblike in razmerja med izvajalcem in gledalcem. Gre za obliko, pri kateri sta telo in dogajanje v vzajemnem odnosu; telo proizvaja performans, performans pa sočasno preobraža telo v subjekt, v umetnino. Subjekt performansa je umetnik sam, umetnik kot umetnina. ♦ V središču dogajanja sta dogodek in odnos med izvajalcem in gledalcem; gre za fluidno umetniško zvrst, ki se pojavi že v futurizmu in se razvije v šestdesetih letih 20. stoletja; performans ima tri razsežnosti: dogodek, ostanek in telo umetnika kot umetnina.	Za navedbo Jana Fabra 1 točka. Za opredelitev in opis performansa do 3 točke. Možni so vsi smiselni odgovori, ker je polje performansa izjemno široko.
Skupaj	9		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	3	♦ C ♦ D ♦ A ♦ E ♦ B	Za pet pravih rešitev 3 točke, za štiri ali tri 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	10	pet od: ♦ navedba podatkov (ime avtorice ali avtorja, naslov predstave, opredelitev enega elementa) ♦ povezava z naravnim gibom, tekom, skoki, hojo ... ♦ sodelovanje avtorice/avtorja z različnimi umetniki ♦ tesnejša navezava na katerega od ustvarjalcev sodobnega plesa ♦ opredelitev (iz)rabe prostora, vloge gledalca ♦ opredelitev značilnosti obdobja ♦ navezava na idejo predstave, izpostavitve družbenokritične osi, eksperimentiranja z vsebino in formo ter navezave na širši družbeni kontekst ♦ ...	Kandidat mora najprej navesti podatke (2 točki). Za vsako naslednjo argumentacijo lahko dobi do 2 točki.

Skupno število točk: 71